Skilder Hendrik Elings: 'Ik koas Hotze om syn markante kop'

Keunst, muzyk en sport binne de trije passys fan Hendrik Elings. De keunst nimt yn syn bestean wol it belangrykste plak yn. It skilderjen is syn breawinning, al wol er dat eins gjin 'wurk' neame, it is noch altyd in hobby, dy't er mei grutte hertstocht beoefenet (www.hendrikelings.nl). In oare hobby is de muzyk. Bugelspiler yn it korps Excelsior en drummer yn alderlei formaasjes, op 't heden it meast yn de Rebound Boogie Bent. De 'bent', mei fierder Hein Jaap Hilarides op toetsen en akkordeon en Johan Kramer op bas, spilet nûmers yn it Biltsk, skreaun troch Hein Jaap.
En dan is der ta beslút de sport: wetterpolo.

Op guon fan syn bisteskilderijen, dêr't Elings bekend mei wurden is, kinne jo in knypeach nei dy sport ûntdekke. Hjir en dêr hat er in baarch of in aap sa'n cap opset, dy't wetterpoloërs drage, se krije der op slach in minsklik gesicht fan. Koartby hat er ek in searje skilderijen makke, ynspirearre op it swimbad.
En wannear kinne wy in searje oer it keatsen ferwachtsje? Elings:
'Ik dink niet dat 't soafeer komt. Dan wort 't folklore en blyft 't in 't anekdoatise hangen. Te Jopie Húsmanachtig, met 'n kaatsbal en 'n kaatshandskoen. Dat sentiment sait my niks.'

Us bekrûpt in gefoel fan lichte teloarstelling. Hendrik Elings, yn 1967 berne te Sint Anne, wie in fertsjinstlik

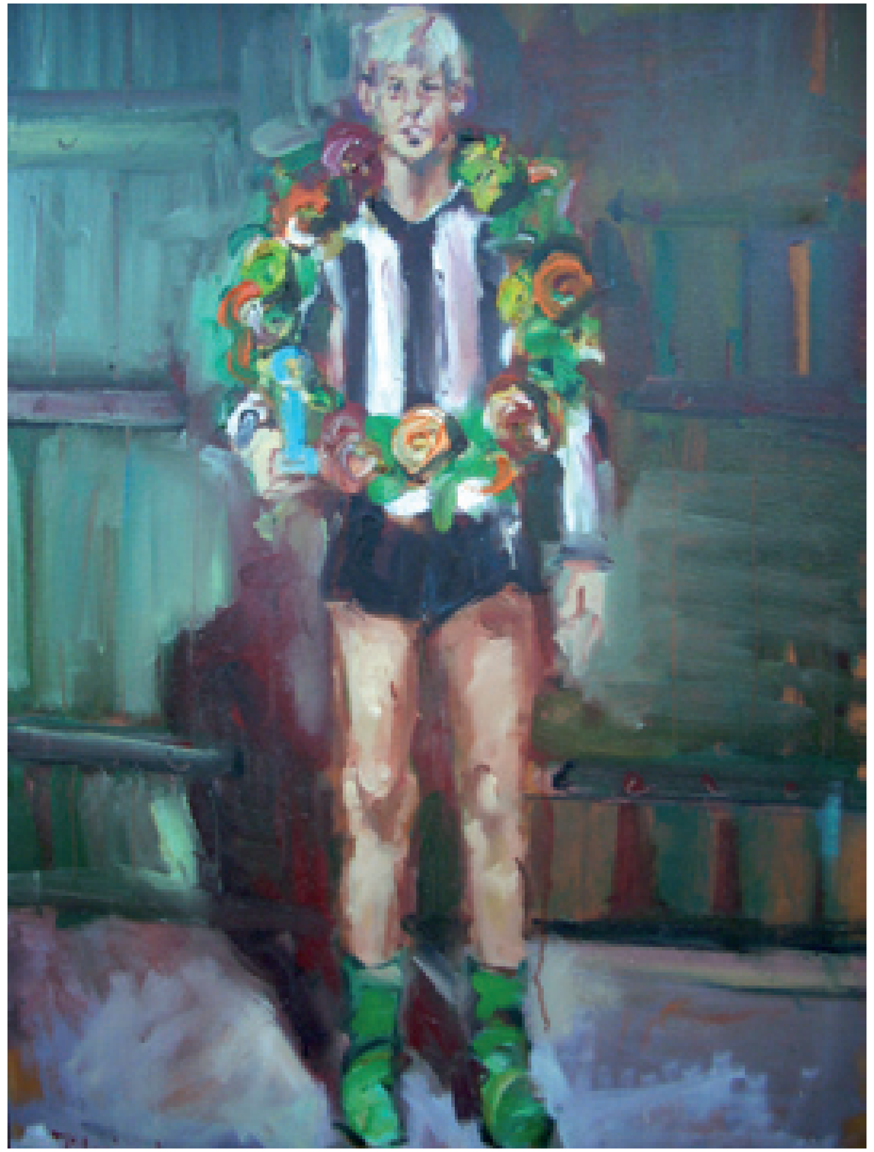

Hendrik Elings: selsportret (1994). Foto: Hendrik Elings.]

jongeskeatser. Hy sleepte in grut tal prizen yn 'e wacht. Mei Pieter Tienstra en Gerrit Bylsma wûn er op de Freule fan 1984 de twadde priis foar Sint Anne. It sulveren horloazje leit yn it finsterbank fan syn atelier.''*t Loopt al lang niet meer.'*

Fiif jier letter waard itselde partoer twadde op de Jong Nederlandpartij.

'Wy binne d'r baide keren ôfsloegen deur Gerben Okkinga. Bij de Freule kwam-y foor Arum út, op 'e Jong Nederland foor Huzum. Gerben waar 'n 'bûtenkategory'. In útnoadigingswedstriden hew ik bij de jonges nag wel 's wat met him wonnen, hij as achterînse, ik foorin. Och, ik had meskien wel 't talint om 't hogerop te skoppen, maar 't fuur ontbrak. Pieter Tienstra had dat wel. Maar ik socht ok ôflaiding in de mezyk, sat in bentsys en dan worde 't avens laat. Dan kon ik de konsintrasy niet meer opbringe.'

Hy siet doe wol yn in lichting fan knappe jongeskeatsers dy't allegear like fûl wiene op 'e bal. Elings neamt neist Okkinga en Tienstra bygelyks Rinse Bleeker, Sake Porte, Willem Heeringa en Eelke Idsardi.

Keatskeunst

As oantinken oan syn gloarjejierren by de jonges is der aldergeloks noch al it selsportret dat er yn 1994 skildere hat, Hendrik yn it shirt fan Sint Anne mei de krânse om. Hy hie doe it keatsen al achter him litten en krekt de oplieding skilderjen en tekenjen foltôge oan de Hogeschool voor de Kunsten yn Utert.
It keatsen joech him fierder gjin ynspiraasje foar syn keunst, oant er yn 1998 in opdracht krige yn it ramt fan de fiering fan 'Fryslân 500'.
Yn Frjentsjer woene se de Hertog van Saksenleane folhingje mei portretten fan bekende figueren út fiifhûndert jier Fryske skiednis en dy skilderje litte troch Fryske skilders. Hendrik Elings liet it each falle op Hotze Schuil.

'Ik hew 'm koazen om syn skilderachtige kop. Ik hew wat foto's bestudeerd en as 'link' met 't kaatsen wou ik 'm ôfbeelde met 'n kaatsbal in 'e mônd. Ik belde 'm op om te fragen hoe't-y dat fon. Nou, dat fon-y wel best, maar, saai-y, dan most wel sels even 'n kaatsbal metnimme, want die hew ik hier niet. Dat fon ik wel heel besonder. Krekt as sou Johan Cruijff thús gyn foetbal hè en Keith Richard gyn gitaar meer.'

Nei dy iepenbiere strjitte-útstalling krige it portret in plakje yn it Keatsmuseum.

'Doe't ik der foor 't eerst hine gong, om even te kiken hoe't 't der hong, fertelde 'n frijwilliger fan 't museum die't niet wist wie't-y foor him had, hij docht 'n gewoane besoeker, dat 't skilderij eerst niet deur de deur kon. Doe hadden se d'r maar 'n stikky ôfhaald. Ja, je motte praktys weze. Ik fon 't niet erg. At-y 't niet said had, waar 't my niet eens opfâlen.'

Heit

Yn dy tiid hat Elings mear as ien Hotze skildere, yn ferskillende poazes sûnder keatsbal.

''t Gong my niet om Hotze as kaatser, maar om syn útstraling. 't Waar 'n fryndlike reus.'

Hendrik Elings hie oant in pear jier ferlyn syn atelier yn Ljouwert, yn it âlde stedsfersoargingshûs yn de Haniasteech. Hy hâldt dat noch wol oan, mar wurket no meast yn de âld loads fan it eardere proeffruittyltbedriuw yn Sint Anne, dêr't syn heit bedriuwslieder wie. Heit wennet noch yn it hûs dat der foar stiet, op 'e grins fan it doarp. Hendrik sels is twa jier ferlyn fan Ljouwert nei Sint Jabik ferhuze. It útsicht op de wide romte hat him fuort ynspirearre ta it skilderjen fan lânskippen. Hoe't dat útpakt, is ûnder oaren te sjen yn it boek *Het witte hemd van mijn vader*, dat yn septimber 2008 yn it Abe Lenstra Stadion op It Hearrenfean presintearre waard.

De titel ferwiist nei in skilderij dat er fan syn heit makke hat sa't er him fan jongsôf oan sjoen hat: nea yn in kreas pak, altyd yn in wyt himd. Dêrtroch is er it meast himsels neffens syn soan, yn dy healneakene steat toant er syn krêft en kwetsberens tagelyk.

Abe

It boek is in útjefte fan stichting De Hooghe Kamer yn Hoogeveen. Dy fûn dat der neist it byld fan Abe Lenstra ek ferlet wie fan in skilderij fan de grutmaster. De stichting joech Elings de opdracht dêrta. Nei yngeande stúdzje fan foto's fan Abe hat er de fuotballeginde ôfbylde yn it pompeblêdeshirt, en net yn aksje, mar yn 'e rêst: de earmen oer elkoar, de bal lizzend oan 'e rjochterfoet. En fansels mei it karakteristike bosk hier foar op 'e holle: 'Herman Brood avant la lettre.' Op 'e dei fan de boekpresintaasje is it libbensgrutte skilderij oanbean oan de sc. Heerenveen,

Hendrik Elings: portret fan Hotze Schuil. De foto is makke yn it atelier (1998). Foto: kolleksje Kkeatsmuseum.

dy't it in opfallend plak jûn hat yn it stadion.

Ta gelegenheid fan 100 jier Alvestêdetocht hat er yn opdracht fan galery Zofier yn Nijskoat trije stedsportretten makke: Snits, Drylts en Starum. Strûpt it frije wurk der net ûnder by al dy opdrachten?

'Ni, dat gaat gewoan deur. Ik wissel 't ôf en dat komt mooi út, want ik kin nooit lang an een en 't selde skilderij werke, dan mot ik norig weer wat âns doen. En die opdrachten bringe my ok weer op nije ideeën. Foor die stadsportretten bin ik an 't stoeien weest met de luchten. Met die kleuren eksperiminteer ik dan útaindlik weer in myn landskappen.'

Pieter de Groot

(Froukje de Jong fan de stichting Ons Bildt skewielde ús mei de Biltske sitaten).

Keatsen op ynternet

Yn it foarjier fan 2007 is de KNKB úteinset mei in nije website. By de presintaasje waard de ambysje útsprutsen dat de site yn de takomst mear funksjonaliteiten ha moast. It gie ynearsten om in site mei ynformaasje en in goed rinnend opjeftesysteem. Yn in lettere faze soe der omtinken jûn wurde oan ynteraksje tusken keatsers en der soe romte komme foar ferskate 'communities'. Hoe is de stân fan saken no en wat is troch de nijste ICT-ûntwikkelings mooglik?

Homepage op de KNKB-website fan 1 jannewaris 2008.

De KNKB-website

Ien fan de wichtichste saken dy't op de KNKB-site ta tefredenheid wurket, is it opjeftesysteem. Nei wat problemen yn de begjinfaze rint dat no goed. De KNKB kriget gjin meldings fan keatsers dy't gjin kompjûter ha en har dêrom net opjaan kinne. En wa't dy net hat, wit blykber sels in oplossing te finen. It is oannimlik dat it nije opjeftesysteem minder problemen jout as it âlde: dan gong der mei it ferstjoeren fan de dielnimmerskaart fia de post of it meijaan dêrfan oan kunde noch wolris wat mis.

Yn it ôfrûne jier is ek realisearre dat keatsers en kaderleden har digitaal opjaan kinne foar muorrekeatsen, keatskampen, trainings en gearkomsten. As dat goed oanpakt wurdt, besparret dy wurkwize it Bûn in protte wurk en (porto)kosten. Yn de takomst soenen ek ferslaggen fan gearkomsten in (iepenbier?) plakje krije kinne moatte op de site.

Foar de rest jout de KNKB-site in protte ynformaasje oer alderhande saken op bestjoerlik en organisatoarysk mêd. Dochs moatte wy hjir opmerke dat it blykber in poepetoer is om de site by de tiid te hâlden. Ein 2008 stie, krekt as oan it begjin fan it keatsseizoen, noch altiten op de site dat 'het complete document selectiebeleid heren volgt zodra beschikbaar' en by de froulju wie dat net oars. Wy meie dochs oannimme dat it seleksjebelied yn it ôfrûne seizoen omskreaun en tapast is? Sokke ynformaasje is foar de keatsers wichtich. Ek it by de tiid hâlden fan ferieningsynformaasje kin better.

Ut it boppesteande blykt ek al in bytsje dat de KNKB-site fan mear wearde is foar organisatoaryske saken as foar aktuele wedstriidferslaggen. Dy binne faak koart en saaklik en de mooglikheid foar ferienings om sels in wedstriidferslach te skriuwen en te publisearjen komt net fan 'e grûn. De KNKB soe dat folle mear aktivearje moatte by syn ferienings. It makket de site in stik libbener as in bûnt ferskaat oan skriuwers ferslach docht fan har wedstriden.

Marten van der Leest jr. joech dêrfan in moai foarbyld doe't er op 29 novimber 2008 yn blomryk proaza skreau oer syn erfarings by it muorrekeatsen yn Itaalje.

Wol nij sûnt koart is de mooglikheid om fia www.shoot.nl foto's te besjen fan sportfotograaf Gert Gort, dy te bestellen of der sels in foto-album fan meitsje te litten. In part fan de ynkomsten giet nei it Bûn.

Ynteraksje

In wichtich aspekt fan hjoeddeiske websites is de ynteraksje mei de besiker. Dêr lizze foar de KNKB noch grutte kânsen. Wat te tinken fan mooglikheden om fia in embadded system keatsfilmkes fan YOUTUBE sjen te litten op de KNKB-site? In earste ferkenning by YOUTUBE op it wurd 'kaatsen' levere al 306 fideofragminten op. It filmke oer de Frouljus-PC fan 2007 is ûndertusken troch mear as 2300 minsken besjoen. Op de populêre website HYVES binne mear as 20 communities oanmakke dêr't keatsen in rol yn spilet. Mei-inoar ha se in behoarlik potinsjeel oan freonen en dus oan belangstelling foar it keatsen. De community 'sportfanaten' op HYVES, dêr't it keatsen ek by belutsen is, hat allinnich al mear as 8000 leden. De fotoside FLICKR hat ûnder it lemma 'pelota' mear as 18000 ôfbyldings en wa't siket op 'kaatsen', komt by in skitterjende foto fan de PC-keningsbal..